

VÄRITYSKIRJA

KESTÄVÄ KEHITYS

kierrätys, uusiokäyttö, kompostointi

Ennen vanhaan toistokäyttö oli yleistä ja jätteitä kertyi vähän. Sokeri myytiin juutti- ja pellavasäkeistä, joista tehtiin vaatteita ja käsipyyhkeitä. Ruokakaupoissa vehnäjauhot ja perunat olivat tynnyreissä ja puulaatikoissa. Maito myytiin litroittain maitosankoon. Kertakäyttöpakkauksia ei tunnettu.

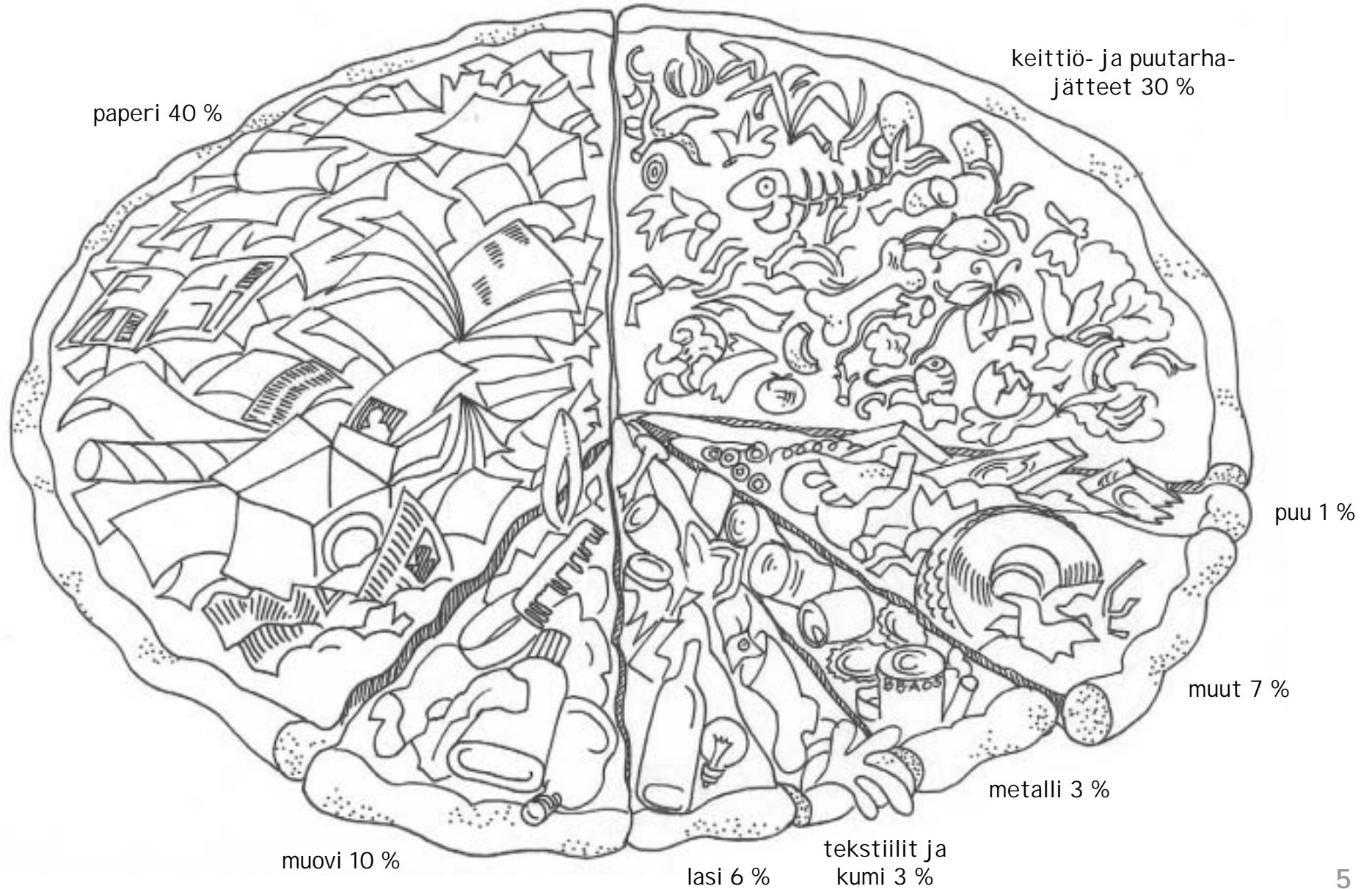
Ennen kuin nykyiset materiaalit, kuten muovi, oli keksitty, työkalut, leikkikalut ja talot tehtiin luonnonmateriaaleista. Luonnonmateriaalit, kuten puu, sopivat energiakäyttöön.

Jokainen suomalainen tuottaa vuosittain noin 300 kiloa jätettä. Se vastaa 25 kiloa kuukaudessa, enemmän kuin jaksamme kantaa. Perheen talousjätteistä hieman yli puolet kierrätetään. Loput viedään kaatopaikalle.

Jätepizza kertoo, mistä perheen talousjätteet koostuvat.
Paperi muodostaa suurimman palan. Keittiö- sekä puutarhajätteet muodostavat toiseksi suurimman palan.

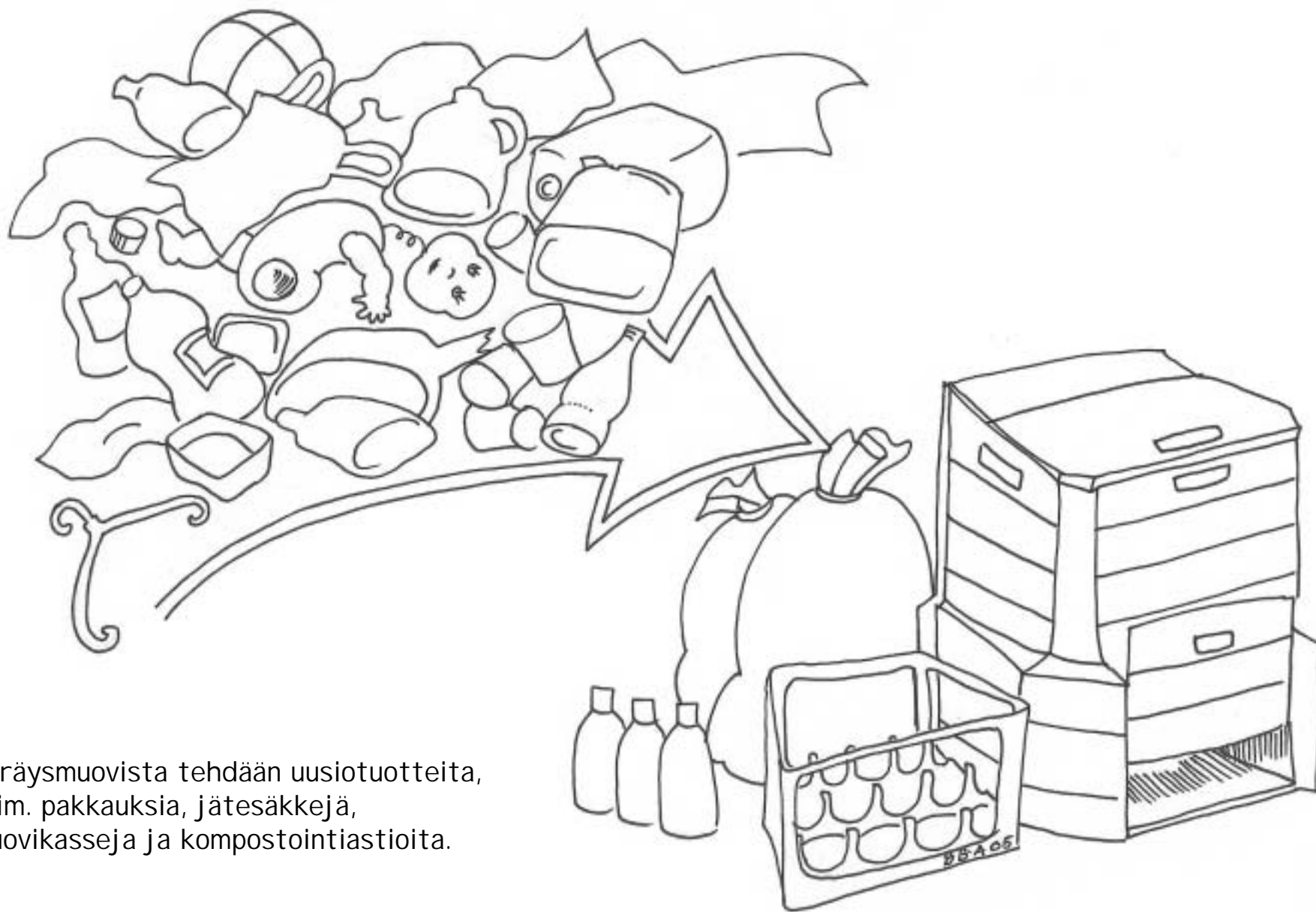

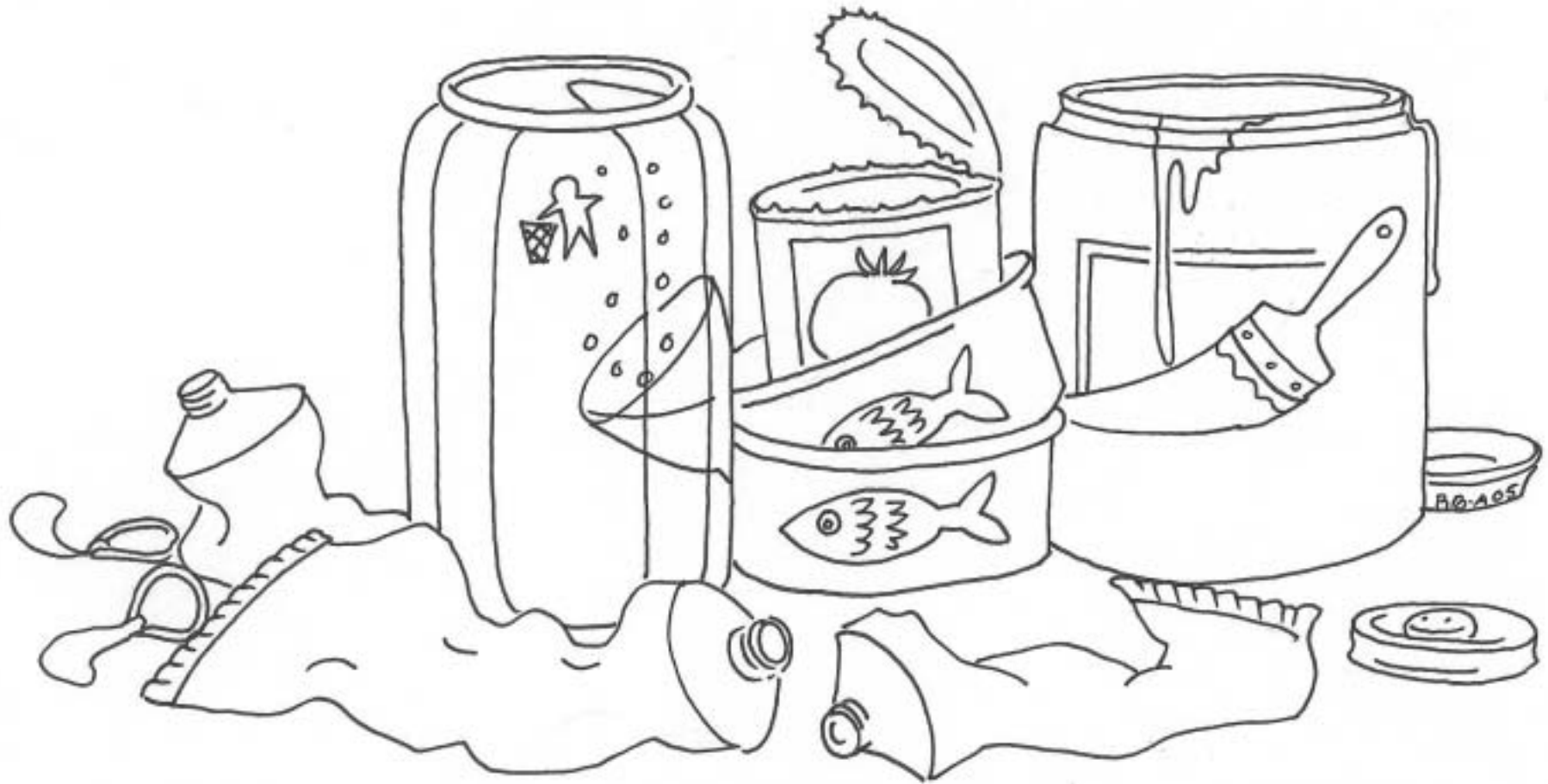
Kierrätykseen sopivat sanoma- ja aikakauslehdet, maitotölkit, muropaketit, puhelinluettelot, esitteet, lasipullot, alumiinitölkit, muovipullot. Materiaalit lajitellaan ja viedään kierrätykseen.

Keräyspaperista tehdään mm. WC-paperia, talouspaperia ja pakkauksia. Paperia voidaan kierrättää enintään kuusi kertaa. Sen jälkeen paperikuidut ovat liian heikkoja paperinvalmistukseen. Suomessa yli 2/3 paperista viedään kierrätykseen.

Keräysmuovista tehdään uusi tuotteita,
esim. pakkauksia, jätösäkkejä,
muovikasseja ja kompostointiastioita.

Metallipakkaukset ovat joko alumiini- tai teräspeltipakkauksia. Keräysmetallista tehdään mm. uusia säilyketölkkejä, moottoriosia ja rauditusmateriaalia. Terästä ja alumiinia voidaan kierrättää loputtomiin.

Keräyslasista tehdään uusia lasipulloja ja -tölkkejä.
Väritön ja värillinen lasi lajitellaan erikseen. Lasia voidaan kierrättää loputtomiin.

Kotitalouksiin kertyy ongelmajätettä, kuten maalia, paristoja, vanhoja lääkkeitä sekä kestopuuta. Ongelmajätteillä on omat keräysastiansa.

Pihan kaikki kasvit sopivat kompostointiin. Kompostissa on matoja, sieniä ja bakteereja, jotka syövät lehdet ja muut kasvinosat. Niiden toimiessa kompostoidusta materiaalista syntyy multaa.

Kompostointiastiassa syntyvä multa on ravinteikas ja hyvä kasvialusta taimille.

Julkaisija: Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio

Tekstit: Gerd Mattsson-Turku

Piirroksset: Bettina Björnberg-Aminoff

Taitto: Anni Kaasalainen

Värityskuvia, askarteluideoita, leikkejä ja harjoituksia löydät sivulta www.metsavastaa.net osiosta Opettajat ja oppilaat